

E-zine ÚPV SR - 13. 1. 2011 - číslo 1

E-mailový časopis Úradu priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky

Číslo 1/2011

ISSN 1337-5504

Beh času nemožno zastaviť. Oslavy Vianoc, Silvestra a Nového roka máme za sebou a možnože niektorí z vás po sviatkoch aj s uľahčením konštatovali – konečne. Áno, spomínané sviatky bývajú až príliš „monumentálne“ a napokon tešiť sa dá aj zo všedných dní.

Tvorcovia e-mailového časopisu E-zine ÚPV SR vám želajú v roku 2011 čo najviac pekne a zmysluplne prežitých dní, veriac, že i v nasledujúcich mesiacoch zachováte priazeň nášmu periodiku.

Foto: www.jiunlimited.com

SPRÁVY Z ÚPV SR

Tentoraz bez ocenení, ale opäť s čistým štítom

Už tradičné novoročné stretnutie zamestnancov Úradu priemyselného vlastníctva SR sa uskutočnilo 10. januára 2011. Bolo príležitosťou na zhodnotenie činnosti úradu počas uplynulých 12 mesiacov a definovanie úloh, ktoré ho čakajú v mesiacoch nasledujúcich.

Aký bol teda rok 2010 pre ÚPV SR? Jeho predsedníčka Darina Kyliánová v tejto súvislosti okrem iného povedala: – **Napriek hektickej dobe, v ktorej žijeme, vyšším požiadavkám na ľudí pri úspornom režime, sme sa snažili plniť svoje povinnosti čo najlepšie.**

V minulom roku síce úrad nedostal žiadne významné ocenenie ako v predchádzajúcich dvoch rokoch (Cena predsedu Banskobystrického samosprávneho kraja a Cena primátora Banskej Bystrice za rok 2008, strieborná Cena ITAPA 2009 – Informačné technológie a verejná sprava), ale zasa ocenenia nie sú všetko, aj keď určite potešia. Pre náš úrad je

v prvom rade dôležité, aby v súlade so zákonom rozhodoval o udeľovaní priemyselnoprávnej ochrany, bol klientsky orientovaný, pôsobil efektívne, flexibilne a za výsledkami našej spoločnej práce bolo vidieť aj kvalitu a tieto požiadavky spĺňame.

Pokiaľ ide o **prihlášky predmetov priemyselných práv**, minuloročná štatistika je pomerne priaznivá a čo je tiež potešiteľné, zásluhu na tom majú slovenskí prihlasovatelia. Podali napríklad o 34 % viac patentových prihlášok, čím sa celkovo ich počet oproti predchádzajúcemu roku zvýšil o 18,5 % (+ 44). Pri prihláškach úžitkových vzorov došlo k nárastu o 16,5 % (+ 55) a nárast zaznamenal ÚPV SR aj pri prihláškach dizajnov o 4 % (+ 2). Pri prihláškach ochranných známok síce došlo k poklesu

o 12 % (– 677), ale spôsobil to 29 %-ný „prepad“ v počte prihlášok medzinárodných ochranných známok. Slovenské subjekty však podali o takmer 2,5 % viac prihlášok ochranných známok (+ 53). Úrad dostal aj tri žiadosti o zápis chráneného zemepisného označenia do registra Európskej komisie (Klenovecký syr, Klenovecký syrec a Karpatský syr).

Foto: archív ÚPV SR

ale bolo to spôsobené i tým, že 1. januára 2010 vstúpil do platnosti nový zákon o ochranných známkach a v tejto súvislosti bolo potrebné zapracovať zmeny do relevantných dokumentov. **Nemálo úsilia však bolo potrebné vynaložiť aj, z pohľadu slovenského jazyka, na overenie a zároveň odsúhlasenie termínov tovarov a služieb** obsiahnutých v databáze Úradu pre harmonizáciu vnútorného trhu (OHIM), berúc do úvahy Medzinárodné triedenie výrobkov a služieb (Niceské triedenie). Deje sa to v rámci rozšírenia projektu EuroClass, do systému ktorého sa Slovensko podľa vopred dohodnutého harmonogramu pripojilo v júni 2009 a ktorý pomáha prihlasovateľom ochranných známk napríklad správne uviesť a zatriediť jednotlivé tovary a služby, pre ktoré je požadovaná ochrana.

Do polovice decembra 2010 z **celkového počtu 88-tisíc termínov s viacerými možnosťami výberu bolo v úrade zvalidovaných približne 69-tisíc.**

V súvislosti s bilanciou činnosti ÚPV SR v minulom roku nemožno vynechať **Svetový deň duševného vlastníctva**. Pri tejto príležitosti 26. apríla pripravil úrad aj konferenciu Duševné vlastníctvo na Slovensku X, ktorá bola venovaná problematike ochrany označení tovarov a služieb ochrannou známkou.

Jednou z minuloročných priorit úradu bolo aj zorganizovanie **6. ročníka Ceny Jána Bahýľa** za mimoriadne hodnotné priemyselnoprávne chránené slovenské riešenie. Slávnostný akt odovzdávania ceny sa uskutočnil 21. októbra v banskobystrickom Barbakane. – *Prvýkrát sa o cenu súťažilo v troch kategóriách, čím sme chceli dať väčšiu šancu uspieť v súťaži individuálnym prihlasovateľom, malým podnikom a mikro podnikom do 49 zamestnancov a tiež vysokým školám a výskumným centráram. Žiaľ, obe spomínané kategórie sa nestretli s takým záujmom, ako sme očakávali,* – uviedla v novo-

ročnom prihovore D. Kyliánová. – *Žiada sa, aby sme mali na Slovensku viacej tvorivých ľudí s dobrými a realizovateľnými nápadmi, ktorí by sa vo väčšej miere zapojili i do nami organizovanej súťaže, jedinej svojho druhu na Slovensku.*

Aktivity ÚPV SR v roku 2011 sa budú odvíjať aj od minuloročnej septembrovej audiencie D. Kyliánovej u generálneho riaditeľa Svetovej organizácie duševného vlastníctva Francisa Gerryho počas 48. zasadania Valného zhromaždenia členských štátov WIPO. Požiadala ho o spoluprácu a finančnú podporu v oblasti zvyšovania povedomia Slovákov o význame duševného vlastníctva a jeho ochrany. Toto povedomie stále nie je na patričnej úrovni, hoci ÚPV SR v tomto smere, často nad rámec svojich kompetencií, vyvíja nemálo aktivít.

Spomínaná problematika bude rezonovať i v rámci jedenástej celoslovenskej konferencie o duševnom vlastníctve, ktorú ÚPV SR zorganizuje pri príležitosti **Svetového dňa duševného vlastníctva**. – *Spolu s odborníkmi sa zamyslíme a dáme si aj poradiť, ako čo najlepšie robiť marketing na dosiahnutie efektívnejšej komunikácie s cieľovými skupinami, tzn. s politickými predstaviteľmi, médiami a so širokou verejnosťou,* – informovala D. Kyliánová a podotkla: – *V prvom rade je dôležité, aby tí, čo riadia našu spoločnosť, vytvárali priaznivejšie legislatívne podmienky na podporu využívania ochrany duševného vlastníctva vrátane podpory inovácií, produktov s vyššou pridanou hodnotou. Pre túto cieľovú skupinu chceme pripraviť napríklad kolokvium na pôde HNClubu.*

Pre zástupcov médií chce ÚPV SR zorganizovať vzdelávací seminár o problematike duševného vlastníctva. A pokiaľ ide o širokú verejnosť, úrad plánuje vytvoriť aj „**mobilnú expozíciu**“ a vo vybraných slovenských mestách, v prenajatých priestoroch, napríklad i v obchodných strediskách, prezentovať priemyselnoprávne chránené produkty, ale aj možnosti takejto ochrany.

Aj kvôli pripravovaným aktivitám na zvýšenie povedomia o duševnom vlastníctve, vyššej efektívnosti práce, no v neposlednom rade aj úspešným opatreniam prijatých vládou, došlo v ÚPV SR k 1. januáru 2011 k **viacerým organizačným zmenám**. V tejto súvislosti bude potrebné prepracovať aj viacero dokumentov týkajúcich sa systému manažérstva kvality. Úrad po troch rokoch od získania certifikátu čaká totiž v júni tohto roka jeho obhajoba.

Foto: archív ÚPV SR

Nová služba úradu – patentová rešerš medzinárodného typu

Od 1. januára 2011 ponúka ÚPV SR verejnosti novú službu – **patentovú rešerš medzinárodného typu**. Je vhodná pre záujemcov, ktorí uvažujú o možnosti chrániť si výrobok či technológiu pred uvedením na trh patentom alebo iným vhodným prostriedkom priemyselnoprávnej ochrany.

Podstatou služby je rešerš v patentových databázach na predmet uvedený v objednávke, môže ním byť výrobok, zariadenie alebo technológia. Predmet rešerše musí byť opísaný technickými konštrukčnými znakmi a v prípade potreby prediskutovaný s expertmi úradu, ktorí na vykonávanie rešerši majú k dispozícii potrebné informačné zdroje, systémy a majú znalosti i skúsenosti s vyhľadávaním v špecializovaných patentových databázach.

Foto: www.junlimited.com

Výsledkom rešerše je zoznam dokumentov relevantných k predmetu zadania. Každý dokument je v zozname uvedený formou citácie spolu so stručným komentárom jeho obsahu vo vzťahu k predmetu zadania. Citované dokumenty sú podľa možnosti interpretované v poradí zodpovedajúcom miere ich relevancie k predmetu rešerše.

Slovné spojenie „rešerš **medzinárodného typu**“ vychádza z podobnosti úradom vypracovávanej rešeršnej správy so správou o medzinárodnej rešerši, ktorá býva prílohou k zverejneným medzinárodným prihláškam podľa Zmluvy o patentovej spolupráci (PCT).

Podrobnejšie informácie o tejto službe a jej cene nájdete na webovej stránke ÚPV SR v časti [Rešerše](#).

SPRÁVY ZO SVETA

Možná alternatíva patentovej ochrany v Európe

Rok 2010 bol sklamaním pre tých, ktorí koncom roka 2009, kedy Rada ministrov pre konkurencieschopnosť jednomyselne prijala *Závery k posilnenému patentovému systému v Európe* a dohodla sa na všeobecnom prístupe k návrhu *nariadenia o patente EÚ*, dúfali, že konečne nastal prelom v niekoľko desaťročí trvajúcich neúspešných rokovaní o vytvorení patentu EÚ. Podľa záverov prijatých Radou by patentový systém v Európe mal byť posilnený *vytvořením patentu EÚ a zriadením Súdu pre európske patenty a patenty EÚ*. Závery ďalej predpokladajú, že nariadenie o patente EÚ bude doplnené samostatným nariadením,

ktoré bude upravovať jazykový režim tohto druhu patentov.

Na základe uvedeného Európska komisia začiatkom júla 2010 predložila návrh nariadenia o režime prekladov pre patenty EÚ. Návrh predpokladal, že konanie o prihláškach bude prebiehať a patenty EÚ sa budú udeľovať v jednom z troch pracovných jazykov EPÚ (v angličtine, nemčine alebo vo francúzštine), pričom patentové nároky budú preložené do zvyšných dvoch jazykov tohto úradu. Preklad patentových nárokov mal na vlastné náklady zabezpečiť majiteľ patentu.

V prípade sporu týkajúceho sa patentu EÚ mal jeho majiteľ na základe žiadosti a výberu údajného porušovateľa poskytnúť aj úplný preklad

patentu do úradného jazyka členského štátu, v ktorom došlo k údajnému porušeniu práv alebo v ktorom je údajný porušovateľ usídlený, resp. má bydlisko, a na základe žiadosti príslušného súdu mal poskytnúť úplný preklad patentu aj do jazyka súdneho konania, pričom i náklady na tieto preklady mal znášať majiteľ patentu. Tretím osobám mali byť poskytnuté strojové preklady patentov EÚ a ich prihlášok do všetkých úradných jazykov EÚ. Strojové preklady mali mať informatívny charakter, nemali z nich plynúť žiadne právne účinky.

S cieľom zlepšiť prístup malých a stredne veľkých podnikov k ochrane patentom EÚ mali byť prihlasovateľom s bydliskom alebo hlavným sídlom podnikateľskej činnosti

v členskom štáte EÚ, ktorého úradným jazykom nie je niektorý z pracovných jazykov EPÚ, refundované náklady na preklad prihlášky patentu EÚ do angličtiny, nemčiny alebo francúzštiny.

Už prvé rokovania o návrhu nariadenia o režime prekladov pre patenty EÚ ukázali, že dosiahnuť jednoduše v Rade, ktorá sa v zmysle čl. 118 Zmluvy o fungovaní Európskej únie požaduje na jeho prijatie, nebude jednoduché. Ďalších päť mesiacov intenzívnych rokovaní viac-menej potvrdilo, že jednoduše vo vzťahu ku Komisiou predloženému návrhu nariadenia sa s najväčšou pravdepodobnosťou vôbec nepodarí dosiahnuť.

Desať členských štátov (Dánsko, Estónsko, Fínsko, Francúzsko, Holandsko, Litva, Luxembursko, Nemecko, Slovinsko a Švédsko) preto 7. decembra 2010 požiadalo Komisiu, aby v súlade s čl. 329 Zmluvy o fungovaní Európskej únie predložila Rade návrh na nadviazanie posilnenej spolupráce smerujúcej k vytvo-

reniu **právneho nástroja poskytujúceho jednotnú patentovú ochranu na území tých členských štátov EÚ, ktoré sa posilnenej spolupráce zúčastnia** (posilnená spolupráca je inštitút, ktorého využitie čl. 20 Zmluvy o Európskej únii umožňuje v prípade, že vytýčený cieľ Únie nie je možné v primeranom čase dosiahnuť v rámci Únie ako celku; akty prijaté v rámci posilnenej spolupráce sú záväzné len pre zúčastnené členské štáty). Záujem o nadviazanie posilnenej spolupráce listami adresovanými Komisii následne prejavili ďalšie tri členské štáty (Spojené kráľovstvo, Poľsko a Írsko).

Komisia na žiadosti členských štátov reagovala tým, že pripravila návrh rozhodnutia Rady, ktorým má byť povolené nadviazanie posilnenej spolupráce v oblasti vytvorenia jednotnej patentovej ochrany. O tom, či sa predmetná otázka bude skutočne prerokovávať mechanizmom posilnenej spolupráce, rozhodne Európsky parlament a Rada (v súlade s čl. 329 Zmluvy o fungovaní Európskej únie povolenie nadviazať posilnenú spolu-

prácu udeľuje Rada na návrh Komisie po udelení súhlasu Európskeho parlamentu).

Pokiaľ ide o jazykový režim patentu EÚ ako taký, **Slovenská republika** od začiatku rokovaní na túto tému preferovala uplatňovanie jednojazyčného režimu, t. j. aby konanie o prihláškach patentov EÚ prebiehalo a patenty EÚ sa udeľovali len v angličtine. Zástupcovia Slovenskej republiky však vyjadrili ochotu zohľadniť politickú realitu a neblokovat' dosiahnutie dohody o uplatňovaní trojjazyčného režimu (uplatňovanie trojjazyčného režimu predpokladá návrh nariadenia o režime prekladov pre patenty EÚ predložený Komisiou).

K iniciatíve začať posilnenú spoluprácu zameranú na vytvorenie právneho nástroja poskytujúceho jednotnú patentovú ochranu na území tých členských štátov EÚ, ktoré sa posilnenej spolupráce zúčastnia, sa Slovenská republika zatiaľ nepridala.

MONITORING

Prehľad článkov týkajúcich sa duševného vlastníctva a ÚPV SR uverejnených v slovenskej tlači v decembri 2010

Kto v kríze investoval do ľudí a vývoja, zberal v tomto roku ovocie úspechu

Rok 2010 bol úspešný pre inovatívne firmy

Bratislava – Od roku 2010 mali firmy na Slovensku rôzne očakávania. Niektorí podnikatelia verili, že horšie už bolo a tento rok bude rokom ekonomického oživenia. Iní boli skeptickjší a poukazovali na to, že kríza sa ešte vôbec neskončila.

Pravdu mali čiastočne obaja. Kríza naozaj ešte neprehmela, ale ekonomike sa darilo oveľa lepšie ako vlani. Hoci v prvom štvrtroku namerali štatistickí rast HDP o 4,8 percenta, v druhom kvartáli sa už slovenskej ekonomike darilo horšie a rast sa spomalil

na 4,2 percenta. Aj napriek tomu však Slovensko patrilo medzi najúspešnejšie krajiny v eurozóne a firmy mali príležitosť rásť. Dôležité bolo, ako sa svojej šance chopili.

Hospodárske noviny
31. 12. 2010
http://hn.hnonline.sk/2-49082530-k10000_detail-00

Exkluzívne v HN: Značka je základ

Bežné myslenie z ekonomickej školy hovorí, že treba zostať pri tom, čo vieme. Spomedzi 20 značiek sveta sa 19 venuje dobre definovanému obchodu. Coca-Cola sa zameriava na nealkoholické nápoje, Microsoft na počítače, Nike na športovú obuv

a vybavenie. Výnimkou je spoločnosť Virgin. Skutočnosť, že sme cenení na niekoľko miliárd dolárov, otravuje ľudí, čo veria, že poznajú „pravidlá podnikania“ (nech sú akékoľvek). Sme jediní v rebríčku, čo sa rozvetvili do širokých obchodných aktivít vrátane aerolínií, vlakov, dovolení, mobilných telefónov, médií, internetových a finančných služieb a zdravotnej starostlivosti. Vytvorili sme viac miliardových spoločností vo viacerých odvetviach ako ktorákoľvek iná spoločnosť.

Hospodárske noviny
29. 12. 2010
http://hn.hnonline.sk/2-49040650-k10000_detail-c4

Brusel chce chrániť technológie pred Čínou

Európska komisia požaduje vytvorenie nového úradu, ktorý by kontroloval predaj dôležitých technológií do zahraničia. Únia by sa takto bránila predovšetkým proti čínskym firmám, ktoré cielene kupujú európske podniky, aby sa dostali k moderným technológiám. „Myslím si, že je zmysluplné uvažovať o vytvorení takéhoto úradu, ktorý by skúmal zahraničné investície,“ povedal pre vydanie nemeckého denníka Handelsblatt komisár EÚ pre priemysel a podnikanie Antonio Tajani. Vzorom pre novú inštitúciu je americký Výbor pre zahraničné investície (Committee of Foreign Investments, CFIUS). „Musíme chrániť svoje znalosti,“ varoval Tajani. Komisár považuje ciele prevzatia technologicky vyspelých firiem Čínou alebo arabskými štátnymi investičnými fondmi „za politickú stratégiu, na ktorú musí Európa tiež politicky zareagovať“. Priame zahraničné investície z Číny tento rok vzrástli o 12 percent na vyše 50 miliárd USD (38,17 miliardy eur). Na budúci rok experti počítajú až s 98 miliardami USD. Väčšinu z týchto peňazí dáva Peking na to, aby si zaistil prístup k dôležitým surovinám v Latinskej Amerike alebo Afrike. Do pozornosti Číny sa však čoraz častejšie dostávajú aj západné firmy.

Hospodárske noviny
28. 12. 2010
http://hn.hnonline.sk/2-49019780-k10000_detail-81

Brusel opäť rieši, či svietiť žiarovkami alebo žiarivkami

Žiarovky mali postupne nahradiť úsporné žiarivky. Tak si to predstavoval Brusel. Možno sa to opäť zmení. Dôvodom má byť ortuť, ktorá môže byť škodlivá, ak sa žiarivka rozbije Bratislava – Čím budeme svietiť? To je otázka, ktorá opäť trápi poslancov v Bruseli.

Európska komisia pred časom rozhodla o postupnom zákaze používania klasických žiaroviek. Bruselskí poslanci však teraz prišli na to, že tie

úsporné, ktoré ich majú úplne nahradiť, sú vraj nebezpečné.

Postup kritizuje Radovan Kazda, analytik Konzervatívneho inštitútu M. R. Štefánika: „Toto nepatrí na pôdu Európskej únie, malo by to byť na členských štátoch,“ povedal. Opatrenie podľa neho nebolo domyslené. Rovnako ako aj iné z rozhodnutí únie, či už pri biopalivách, alebo fotovoltaike.

Sme 28. 12. 2010
<http://ekonomika.sme.sk/c/5698989/brusel-opat-riesi-ci-svietit-ziarovkami-alebo-ziarivkami.html>

Prorektor z Trnavy odpisoval

Politológ Martin Klus pracoval na programe SaS. Strana tvrdí, že už s ním nemá nič spoločné

Bratislava – Problémy s plagiátorstvom má ďalší prorektor UCM v Trnave. Politológ Martin Klus odpísal časť skript, upozornil na to šéf Transparency International Gabriel Šípoš. Ako prorektor pôsobil donedávna v Trnave aj Peter Horváth, tiež podozrivý z plagiátorstva.

Jedna kapitola v Klusových skriptách Verejná politika je podľa Šípoša takmer totožná s analýzou Inštitútu pre dobre spravovanú spoločnosť, ktorú napísala Katarína Staroňová. Klus prácu vydal v roku 2007, keď pôsobil na Vysokej škole v Sládkovičove.

„Je to tri roky stará záležitosť,“ reagoval Klus. Priznal, že Staroňovú zle odcitoval, za čo sa jej ospravedlnil, skriptá stiahol a zamedzil ich distribúciu. Stále sa však nachádzajú v zozname jeho publikačnej činnosti. „Chybu napravím,“ dodal.

Staroňová pôsobí na fakulte sociálnych a ekonomických vied. Trvá na tom, že Klus sa dopustil plagiátorstva. „Keby takéto niečo urobil študent, vyrazili by ho zo školy,“ povedala.

Prorektorka UCM Dagmar Valentovičová nechcela vec komentovať s vysvetlením, že presne nevie, o čo ide. „Lahko sa niekto obviní z plagiátorstva, ale ťažšie sa to dokazuje.“

Klus sa podieľal na volebnom programe SaS a kandidoval za ňu v župných voľbách. Podľa Tatiány Tóthovej z SaS nie je členom strany

a nemá s ňou nič spoločné, odkedy Šípoš poukázal na Klusov konflikt záujmov. Klus v STV často komentoval udalosti ako nezávislý politológ, hoci bol spojený s SaS.

Sme 23. 12. 2010
<http://www.sme.sk/c/5695319/prorektor-z-trnavy-odpisoval.html>

Univerzity o milióny z eurofondov neprídu

Bratislava – Univerzity a výskumné centrá dostali druhú šancu. O vyše osem miliónov eur na projekty z eurofondov neprídu. Najskôr si však musia zopakovať verejné obstarávanie. Nedoplatia tak na prehrešky, ktorých sa predtým pri zadávaní zákaziek dopustili. „V prípade úspešného verejného obstarávania budú výdavky uznané za oprávnené,“ uviedlo ministerstvo školstva.

Reagovalo tak na vládnú správu Úradu pre verejné obstarávanie, v ktorej bola časť peňazí pre univerzity a výskumné centrá označená ako korekcie. To znamená, že pre pochybenia pri verejných obstarávaníach môžu prísť o peniaze, alebo ich budú musieť vrátiť. Riadiaci orgán však môže byť voči prijímateľom eurofondov miernejší a umožniť im zopakovať si verejné obstarávanie.

Hospodárske noviny
22. 12. 2010
http://hn.hnonline.sk/2-48887070-k10000_detail-75

Brusel pridá v rozpočte na inovácie aj podporu podnikateľov

Brusel, Bratislava – Dosiahnutý rozpočet na rok 2011 sa považuje za kompromis medzi Európskym parlamentom a členskými štátmi únie. Zákondarcovia nakoniec ustúpili od svojich požiadaviek na citeľné zvýšenie výdavkov a uspokojili sa s úspornejším návrhom národných vlád. Tie odmietali poslať do únijného rozpočtu viac peňazí v čase krízy.

Výdavky EÚ napriek tomu vzrastú o 2,9 percenta, čo je však oveľa menší nárast ako v posledných rokoch.

Novoprijatý rozpočet počíta s navý-

šením peňazí pre hlavné priority parlamentu. „Takými sú napríklad mládež, podnikanie a inovácie,“ uvádza sa vo vyhlásení, ktoré HN poskytl Ivana Janíková-Stavrovská z informačnej kancelárie Európskeho parlamentu na Slovensku.

Hospodárske noviny
16. 12. 2010
http://hn.hnonline.sk/2-48651740-k10000_detail-b9

Jazykom našich žiakov sú holé vety

Jazyk nastupujúcej generácie je plný holých viet, plný primitívnych výrazových prostriedkov a vulgarizmov. Zároveň je stereotypný a nudí. Svet študujúcej mládeže sa v dôsledku toho scvrkáva a stráca farby

Bratislava – To, že slovenské vysoké školstvo nedosahuje patričnú úroveň porovnateľnú so svetom, už nikoho neprekvapuje. Zdá sa však, že nedávno zverejnené výsledky posledného reprezentatívneho prieskumu vzdelanostnej úrovne 15-ročných žiakov v 65 krajinách ministerstvo školstva prekvapilo.

Okrem iného totiž prieskum potvrdil, že naši žiaci výrazne zaostávajú vo viacerých ukazovateľoch vrátane čitateľskej gramotnosti.

Pod čitateľskou gramotnosťou rozumieme nielen schopnosť čítať, ale textu aj rozumieť, dokázať ho interpretovať, uvažovať o ňom a v neposlednom rade ho dokázať hodnotiť. Spomenuté výsledky zverejnila OECD a nepriamo tak potvrdila fakt, že programové vyhlásenie vlády Slovenskej republiky v oblasti školstva bolo robené mierne povedané povrchné a vedome či nevedome ignorovalo niektoré podstatné problémy pretrvávajúce v našom malom školstve celé dve desaťročia.

Sme 15. 12. 2010
<http://komentare.sme.sk/c/5683857/jazykom-nasich-ziakov-su-hole-vety.html>

Slováci prepadli, Jurzyca chystá zmeny

(Hospodárske noviny
13. 12. 2010)
http://hn.hnonline.sk/2-48574340-k10000_detail-92

Deti nevedia čítať, prepadli z drámy (Sme 11. 12. 2010)

<http://www.sme.sk/c/5679172/deti-nevedia-citat-prepadli-z-dramy.html>

Len podpredier. Svet našim žiakom uteká

(Hospodárske noviny
8. 12. 2010)
http://hn.hnonline.sk/2-48499120-k10000_detail-3a

Mladá vedkyňa zo Slovenska obrátila svet genetiky naruby

Napriek svojmu mladému veku sa zaradila medzi špičku svetovej molekulárnej biológie

Bratislava – Jej objavy priniesli novú nádej ľuďom s genetickými chorobami. „Vymyslela som novú a revolučnú metódu, ktorá funguje na základe akéhosi vypínania génov. Umožňuje nám vopred zistiť, čo sa s bunkou stane v budúcnosti, teda či bude zdravá, alebo chorá,“ povedala pre HN mladá Slovenka Monika Gullerová, výskumníčka na prestížnej univerzite v britskom Oxforde.

Jej objav môže výrazne dopredu posunúť liečenie ťažkých vrodených ochorení. V súčasnosti univerzita pracuje na jeho patentovaní a rokuje s farmaceutickými spoločnosťami, ktoré majú záujem o výrobu účinných liekov na základe metódy Gullerovej. Do povedomia širokej odbornej verejnosti sa Slovenka prvýkrát dostala vo Viedni, kde objavila novú funkciu proteínu v bunke. Práve to jej vystavilo vstupenku do Oxfordu. Svoje vedomosti sa 32-ročná rodáčka z Trenčína snaží teraz odovzdávať mladým začínajúcim vedcom.

Hospodárske noviny
14. 12. 2010
http://hn.hnonline.sk/2-48590810-k10000_detail-db

Slovenka, čo urobila genetickú revolúciu

(Hospodárske noviny
14. 12. 2010)
http://hn.hnonline.sk/2-48590560-k10000_detail-50

STU nezvolila rektora ani na druhý raz

Prorektor Dušan Petráš, ktorý sa ospravedlnil za kopírovanie cudzích diel, opäť nezískal dosť hlasov, aby sa stal rektorom STU

Bratislava – Najvýznamnejšia technická univerzita na Slovensku sa nevie dohodnúť na novom šéfovi. Odchádzajúci rektor Vladimír Báleš končí po dvoch funkčných obdobiach. „Hodnotím to negatívne, senát si mohol vybrať. Kandidáti boli všetci rovnocenne silní,“ povedal.

V októbri Bálešovho nasledovníka senát nezvolil, keď v poslednom kole chýbal súčasnému prorektorovi Dušanovi Petrášovi na zvolenie jeden hlas.

Denník SME upozornil, že Petráš bol obvinený z plagiátorstva a po dvoch rokoch súdneho sporu sa mimosúdne vyrovnal s poškodenými autormi a ospravedlnil sa v odbornom časopise.

V pondelok opäť skončil v poslednom kole volieb sám, získal 20 hlasov. Ďalších 22 lístkov bolo neplatných. V tajných voľbách si 42 členov senátu vybralo z piatich kandidátov a nový rektor potreboval získať nadpolovičnú väčšinu 22 hlasov.

Sme 14. 12. 2010
<http://www.sme.sk/c/5682340/stu-nezvolila-rektora-ani-na-druhy-raz.html>

Veda potrebuje triezvych

Veľký tresk aj vedomie, preľudnenie aj cesty k hviezdám. Týmito smermi by sa malo vybrať vedecké bádanie

Bratislava – Aká bude budúcnosť vedy a ľudstva? To je otázka, na ktorú sa odpovedá veľmi ťažko. Je zložitá odhadnúť, ktorým smerom sa často nepredvídateľný proces bádania a prelomových objavov nakoniec vyberie.

Pri príležitosti 350. výročia britskej Royal Society (obdoby akadémie vied) však denník Guardian položil túto otázku trochu inak: „Ako by veda mala vyzerat? A aké sú otázky, ktoré musí alebo by aspoň mala zodpovedat?“

Sme 14. 12. 2010
<http://veda.sme.sk/c/5682284/veda-potrebuje-triezvych.html>

Podnikateľ roka? Šéf Fordu si nevyšimol krízu a jeho firma rástla

Bratislava – Šéfovi Fordu Alanovi Mullalymu sa podarilo to, čo málokomu. Porazil „iKult“ Steva Jobsa. Americký portál MarketWatch totiž predstaviteľa detroitskej automobilky vyhlásil za podnikateľa roka. „MarketWatch oceňoval prístup k riešeniu otázok pokračovania firmy v kríze, finančné výsledky, úspory nákladov a ďalšie. Medzi detroitskou trojkou je Ford skutočne výnimkou, ako si v kríze počínal“, hovorí vedúci analytik Atlantik FT Milan Vaníček v narážke na Mulallyho stratégiu smerom k investorom, trhu, ale aj k zamestnancom.

Nebyť injekcie amerického kongresu, jeho domáci konkurenti General Motors či Chrysler by dnes už neboli. Mulally zvládol s automobilkou krízu aj bez toho. Predaj tento rok zdvihol o vyše dvadsať percent, kým priemerný rast v automobilovom sektore bol niečo vyše desiaty.

Aj napriek tomu však Steva Jobsa ešte stále v niečom neprekonal. Zakladateľ Apple sa stal mužom desaťročia v biznise.

Hospodárske noviny
10. 12. 2010

http://hn.hnonline.sk/2-48536980-k10000_detail-15

Kult desaťročia je Steve Jobs

(Hospodárske noviny
10. 12. 2010)

http://hn.hnonline.sk/2-48536590-k10000_detail-1a

Každý tretí obyvateľ našej krajiny pracuje pre cudzincov. Spolu tvoria takmer polovicu HDP.

Slováci ovládajú iba tretinu top firiem

Bratislava – Zahraniční investori sa stali modlou ekonomického rastu. Kvôli tomu, aby prišli na Slovensko, sú vlády ochotné meniť zákony, vykupovať pre nich pozemky, dotovať každé jedno vytvorené pracovné miesto a dokonca aj odpúšťať dane. Zo sto dvadsiatich veľkých firiem v kľúčových sektoroch slovenskej ekonomiky vytypovaných Hospodár-

skými novinami je v rukách Slovákov už iba 38 podnikov. Teda necelá tretina.

Hospodárske noviny
8. 12. 2010

http://hn.hnonline.sk/2-48499000-k10000_detail-6b

Zahraničným investorom pribudnú slovenskí partneri

(Hospodárske noviny
8. 12. 2010)

http://hn.hnonline.sk/2-48499010-k10000_detail-69

Úžasný prelom vo vede sa nekoná, NASA to prehnela

NASA má sklon k takzvanej inštancijnej vede. Za prelomový objav zvykne označiť aj to, čo ním v skutočnosti nie je. Americkí daňoví poplatníci to radi počujú a politici potom lepšie platia
Vzápätí po tlačovej konferencii NASA uverejnil prestížny americký vedecký časopis Science štúdiu dvanástich vedcov z ôsmich vedeckých inštitúcií v Kalifornii, Arizone a Pensylvánii o baktérii, ktorá údajne dokáže žiť a rásť, i keď má vo svojich bunkách nahradený fosfor jedovatým arzénom. Vedúca autorského kolektívu Felisa Wolfeová-Simonová pracuje v štátnom geologickom ústave v Kalifornii a je aj členkou virtuálneho Astrobiologického ústavu, ktorý založila NASA v roku 1998. K uvedenému virtuálnemu ústavu patria ešte ďalší dvaja autori zmienenej práce.

Sme 8. 12. 2010

<http://komentare.sme.sk/c/5673757/uzasny-prelom-vo-vede-sa-nekona-nasa-to-prehnela.html>

Nie ste hlúpejší ako mikrovlnka, ktorú neviete zapnúť

Hoci som sa posledných desať rokov aktívne venoval písaniu článkov o počítačoch a technológiách, robí mi celkom veľký problém vymeniť náplň do tlačiarne a nastaviť budík na mojom rádiu.

Ak ma máte za idiota, potom by ste mali vedieť, že Kenneth Olsen, jeden z prvých tvorcov moderných počítačov, sa priznal, že nevie používať mikrovlnku.

A podľa štatistík si veľká časť používateľov počítačov ani na začiatku 21. storočia nevie vymeniť obrázok na ploche. Prečo je na svete toľko ľudí, ktorí si nerozumejú s modernými technológiami?

Donald Norman je vedec, ktorého po úspešnom získaní doktorátu na MIT naraz prestalo baviť počúvať, že jeho neschopnosť otvárať moderné dvere, odviezť sa výťahom alebo nastaviť digitálky, súvisí s nedostatkom vzdelania a inteligencie.

Sme 8. 12. 2010

<http://komentare.sme.sk/c/5674232/nie-ste-hlupejsi-ako-mikrovlnka-ktorou-neviete-zapnut.html>

Univerzity majú nový rebríček. Pozrite sa, ako skončila vaša

Minister Jurzyca analýzy agentúry odporúča aj uchádzačom o vysokoškolské vzdelávanie

Bratislava – Súkromná Akademická rankingová a ratingová agentúra (ARRA), ktorá už šiestykrát hodnotila kvalitu slovenských verejných vysokých škôl (VŠ) a ich fakúlt, dnes zverejnila tohtoročný rebríček pozitívnych a negatívnych skokanov v rámci fakúlt VŠ.

Podľa Ivana Ostrovského z ARRA ranking z tohto roka potvrdil, že vysokoškolský systém na Slovensku výkonnostne stagnuje.

Sme 3. 12. 2010

<http://www.sme.sk/c/5664077/univerzity-maju-novy-rebricek-pozrite-sa-ako-skoncila-vasa.html>

Skokana roka má Komenského

(Hospodárske noviny
2. 12. 2010)

http://hn.hnonline.sk/2-48406150-k10000_detail-fb

Spoplatneniu škôl sa nevyhneme

(Hospodárske noviny
2. 12. 2010)

http://hn.hnonline.sk/2-48406160-k10000_detail-ab

Podnikateľov najviac šikanuje papierovanie pri daniach a odvodoch

Bratislava – Podnikatelia nemajú

ľahký život. Ani 20 rokov po ich zlegalizovaní sa nemôžu venovať iba predmetu podnikania, ale musia riešiť veľa byrokratických záležitostí. Stojí ich to čas a peniaze. Podľa zistení rezortu hospodárstva až 97 percent administratívnej záťaže podnikateľov majú na svedomí ministerstvo zdravotníctva spolu s ministerstvom financií. Keď prerátame byrokratickú záťaž na jednu informačnú povinnosť, na rezorte životného prostredia sa dostanete cez 100 eur. Dane, clá a poplatky zatažia podnikateľov skoro 29 eurami.

Hospodárske noviny
2. 12. 2010
http://hn.hnonline.sk/2-48406130-k10000_detail-e8

Úradníci recyklujú aj biozem
(Hospodárske noviny
2. 12. 2010)
http://hn.hnonline.sk/2-48406140-k10000_detail-c8

Fyzici si urobili big bang
Len tri týždne zrážok potrebovali fyzici, aby napodobnili vesmír krátko po veľkom tresku
Ženeva, Bratislava – Ako vyzeral náš vesmír krátko po svojom vzniku? A čo spôsobilo, že dnes nás obklopuje hmotný svet so zákonmi, ktoré umožňujú napríklad život? Aj to sú otázky, ktoré si kladú kozmológovia či časticoví fyzici.

Len ťažko sa však môžu pozrieť priamo na okamihy prebiehajúce miliardtinu sekundy po veľkom tresku. Potrebujú na to veľmi výkonné superstroje. Jedným z nich je aj Veľký hadrónový urýchľovač (LHC) v podzemí neďaleko Ženevy.

Sme 2. 12. 2010
<http://veda.sme.sk/c/5664632/fyzici-si-urobili-big-bang.html>

Výber z obsahu štvrtého vlnajšieho čísla časopisu Duševné vlastníctvo, ktoré je v distribúcii

Aktuálne z autorského práva

Mgr. Barbara Králičková – JUDr. et Mgr. Marián Kropaj – Mgr. Mária Kropajová: **Študijné dni – ALAI 2010**. Dĺžka trvania autorských práv a práv súvisiacich s autorským právom
Dátum a miesto konania: 9. – 11. septembra 2010 historický hrad Hofburg Redoutensäle vo Viedni. Organizátor: rakúska skupina Medzinárodného literárneho a umeleckého združenia (ALAI).

Dve časti študijných dní:

– Trvanie autorských práv a práv súvisiacich s autorským právom
– *Domaine Public Payant* a socio-kultúrne funkcie autorských práv
Šesť pracovných zasadnutí k nasledujúcim čiastkovým okruhom problémov: doba ochrany autorského práva od 10 do 70 rokov a viac; vhodná doba ochrany autorských práv; doba ochrany práv súvisiacich s autorským právom; ďalšia aproximácia alebo harmonizácia trvania ochranného doby autorských práv na regionálnej alebo medzinárodnej úrovni; prechodné právo a predĺženie doby ochrany; *Domaine Public Payant* a alternatívy.

Ing. Peter Hojčuš: **Ochrana priemyselného vlastníctva VI**
Šiesty ročník odborného seminára

organizovaného Slovenskou komorou patentových zástupcov v spolupráci s Úradom priemyselného vlastníctva SR. Dátum a miesto konania: 4. – 6. októbra 2010 hotel Atrium v Novom Smokovci. Cieľ seminára: prehĺbiť informovanosť o nových právnych predpisoch v oblasti priemyselného vlastníctva, praktických skúsenostiach s ich uplatňovaním a tiež o právnych aspektoch dôležitých v rozhodovacích procesoch. Účastníci: vyše 50 pracovníkov pôsobiacich v oblasti ochrany priemyselného vlastníctva – patentoví zástupcovia a ich asistenti, advokáti, koncipienti i podnikoví právnici. Abstrakty jednotlivých prednášok.

Ing. Lucia Lalíková, PhD.: **Kurz duševné vlastníctvo a podnikanie**
Právnická fakulta Haifskej univerzity, Izrael 22. 8. – 12. 9. 2010

Kurz duševné vlastníctvo a podnikanie – súčasť programu masterského štúdia organizovaného od roku 2009 Právnickou fakultou Haifskej univerzity v spolupráci so Svetovou organizáciou duševného vlastníctva. Cieľom kurzu je príprava študentov na podnikanie v reálnej praxi. Šesť modulov kurzu: Od myšlienky k príležitosti – podnikateľský plán; Vytvorenie víťaznej stratégie; Rozpoznanie príležitostí a ich vyhodnotenie; Marketin-

gová stratégia podniku a stratégia predaja; Spájanie zdrojov a manažovanie rastu; Road Show.

Ing. Ján Laco: **Vybraté judikáty Sťažnostných senátov EPÚ týkajúce sa patentovateľnosti počítačom realizovaných vynálezov**
Rozhodnutie T0258/03 (Hitachi) týkajúce sa automatickej aukčnej metódy vykonávanej v serveri. Podstata vynálezu spočíva v tom, že informácia o aukčnom produkte je prenášaná do množstva klientskych počítačov cez počítačovú sieť, pričom každý klientsky počítač patrí dražiteľovi. Z rozhodnutia vyplývajú nasledujúce závery: Nutnosť rovnako posudzovať patentové nároky v kategóriách spôsob a zariadenie. Znaky majúce technický charakter sú dostatočné na nevyhlúčiteľnosť z patentovateľnosti. Prekážky nevyhnutných požiadaviek na vynález boli rozhodnutím znížené, z čoho vyplýva väčšia možnosť ochrany počítačom realizovaných vynálezov. Spôsob zahŕňajúci technické prostriedky je vynálezom podľa článku 52(1) EPD. Predmetné rozhodnutie popiera skoršie rozhodnutie T 931/95 (Pension Benefit).

KTO VIE, ODPOVIE

V ktorom nemeckom meste je múzeum J. Keplera? Na túto otázku uverejnenú v minuloročnom dvanástom vydaní e-mailového časopisu E-zine ÚPV SR väčšina z vás odpovedala – Weil der Stadt. Je síce pravda, že aj v spomínanom mestečku, kde sa Kepler narodil, je jeho múzeum, ale fotografia pri našej vedomostnej otázke zachytávala dom v Regensburgu. V ňom nemecký učenec umrel údajne počas návštevy svojich priateľov, a preto je i tam zriadené múzeum na jeho počesť. Kepler bol aj pochovaný na cintoríne v Regensburgu.

Uvedené bavorské mesto uviedla v odpovedi na našu otázku Erika Cavarová z Banskej Bystrice a stala sa tak víťazkou vedomostnej súťaže č. 12/2010.

Súťažná otázka č. 1

Vždy s príchodom nového roka sa naše nemocnice doslova pretekajú v tom, v ktorej z nich uzrie svetlo sveta prvé bábätko. V tomto roku vyhrala „v súťaži“ banskobystrická Rooseveltova nemocnica. Dievčatko menom Zara sa narodilo sekundu po polnoci. Nie sme síce odborníkmi na pôrody, ale vo všeobecnosti je známe, že pôrod je možné aj vyvolať a urýchliť, a preto slová gynekológov typu „jednoducho to tak vyšlo“ vyznievajú nedôveryhodne... Zrejme by im neuveril ani Ján Ambro, rodák z Beckova, ktorý v roku 1852 získal na viedenskej univerzite diplom chirurga a pôrodnika. Je považovaný za priekopníka moderného pôrodnictva v Uhorsku. Z jeho podnetu v roku 1882 postavili v Bratislave (na dnešnej Zochovej ulici) budovu, v ktorej zriadili školu pre pôrodné asistentky a pôrodnicu (neskôr v nej sídlila I. gynekologicko-pôrodná klinika Lekárskej fakulty Univerzity Komenského).

Pod akým názvom vyšla jedna z najznámejších učebníc Jána Ambra?

Suvenír Úradu priemyselného vlastníctva SR získa ten z vás, kto pošle elektronicky ako prvý správnu odpoveď.

e-mail: julius.sipos@indprop.gov.sk